საქართველოს კონკურენციისა
და მომხმარებლის
დაცვის სააგენტო

N 04/1245
07.08.2026

ბრძანება

1245-01-4-202608071316

სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 18 ივლისის N 04/640 ბრძანების შესაბამისად, შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491) მიერ სააგენტოს გადაწყვეტილების განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის გამო ჯარიმის დაკისრების თაობაზე

1. ფაქტობრივი გარემოებები

1.1. სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს (ამჟამად - სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო) (შემდგომში - სააგენტო) მოქალაქე განცხადების საფუძველზე შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაძლო დარღვევის თაობაზე საქმის შესწავლის დაწყების შესახებ სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის 2023 წლის 20 ოქტომბრის №04/736 ბრძანების თანახმად, დაიწყო საქმის შესწავლა მოვაჭრის - შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491) (შემდგომში - მოვაჭრე) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის (შემდგომში - კანონი) შესაძლო დარღვევის თაობაზე.

1.2. „სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის 2023 წლის 20 ოქტომბრის №04/736 ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების დამტკიცების შესახებ“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 18 ივლისის №04/640 ბრძანებით (შემდგომში - ბრძანება) დადასტურდა შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის, მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის, 22-ე მუხლის პირველი პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის დარღვევის ფაქტი და კანონდარღვევის აღმოფხვრის მიზნით, შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491) დაევალა თავისი სავაჭრო პოლიტიკის კანონის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა და ასევე მომხმარებელთა დარღვეული უფლების აღდგენა.

1.3. სააგენტოს 2024 წლის 18 ივლისის N 02/2685 წერილით მოვაჭრეს გაეგზავნა ბრძანებით დამტკიცებული გადაწყვეტილება სააგენტოსთვის ცნობილ მისამართზე. მოვაჭრემ წერილი ჩაიბარა 2024 წლის 19 ივლისს.

1.4. ბრძანების მე-3 და მე-4 პუნქტის საფუძველზე, მოვაჭრე ვალდებული იყო ბრძანების ჩაბარებიდან 1 თვის ვადაში გაეტარებინა შესაბამისი ღონისძიებები და აღნიშნულის თაობაზე

1 თვიანი ვადის გასვლიდან 5 სამუშაო დღის განმავლობაში (2024 წლის 26 აგვისტოს ჩათვლით) ეცნობებინა სააგენტოსთვის. აღსანიშნავია, რომ გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან დღემდე, სააგენტოსა და მოვაჭრეს შორის მიმდინარეობდა კომუნიკაცია, მისი სავაჭრო პოლიტიკის გამოსასწორებლად და კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოსაყვანად.

1.5. სააგენტოსა და მოვაჭრეს შორის გამართული არაერთი კომუნიკაციის შემდგომ (სააგენტოს მიერ ბოლოს გაგზავნილი ელ. ფოსტის თარიღი - 2026 წლის 30 ივლისი), მოვაჭრეს სააგენტოსთვის არ წარმოუდგენია ვალდებულებების შესრულების დამადასტურებელი მტკიცებულებები.

1.6. წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვა შეადგენს ლარს.

2. ნორმატიული რეგულირება

2.1. პროცედურის მე-17 მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, სააგენტოს მიერ საქმის შესწავლის შედეგად მიღებული გადაწყვეტილება 3 სამუშაო დღის ვადაში ეგზავნება მოვაჭრეს. თუ მოვაჭრისთვის გადაწყვეტილების ჩაბარება ვერ განხორციელდა ამ წესის მე-16 მუხლით დადგენილი ფორმით, გადაწყვეტილება მხარისათვის ჩაბარებულად ითვლება მისი სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე გამოქვეყნებიდან 30-ე დღეს.

2.2. კანონის 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სააგენტოს გადაწყვეტილების მის მიერვე განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში მოვაჭრეს ჯარიმა დაეკისრება. ამ ჯარიმის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვის 2 პროცენტს. ამასთანავე, იგი 600 ლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

2.3. კანონის 34-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს დარღვევის ხასიათი, სიმძიმე და ხანგრძლივობა.

2.4. კანონის 34-ე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, ჯარიმის დაკისრება მოვაჭრეს არ ათავისუფლებს სააგენტოს გადაწყვეტილების შესრულების ვალდებულებისგან.

2.5. კანონის 34-ე მუხლის მე-8 პუნქტის თანახმად, ჯარიმის გადაუხდელობის შემთხვევაში იგი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მიექცევა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად.

2.6. სააგენტოს თავმჯდომარის 2022 წლის 29 სექტემბრის №45 ბრძანებით დამტკიცებული „საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის“ მე-18 მუხლის მე-6 და მე-7 პუნქტების თანახმად, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს დარღვევის მასშტაბი, ხასიათი, სიმძიმე, ხანგრძლივობა და სხვა გარემოებები. კანონის დარღვევის გამო დასაკისრებელი

ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის წესი მტკიცდება სააგენტოს თავმჯდომარის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.

2.7. სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის 2024 წლის 30 სექტემბრის №04/945 ბრძანებით დამტკიცებული „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და „ელექტრონული კომერციის შესახებ“ საქართველოს კანონის დარღვევის გამო დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის წესის (შემდგომში - წესი) მე-3 მუხლის თანახმად, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის პროცესში სააგენტო, მხარეთა ინტერესების გათვალისწინებით, მოქმედებს კანონით განსაზღვრულ ფარგლებში. სააგენტოს მიერ გამოყენებული ჯარიმა უნდა იყოს ეფექტური, პროპორციული და პრევენციული. ჯარიმის ოდენობა უნდა შეესაბამებოდეს პირის ეკონომიკურ და ფინანსურ შესაძლებლობებს. პირისათვის დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობამ საფრთხე არ უნდა შეუქმნას მის კომერციულ საქმიანობას. ჯარიმის დაკისრება პირს არ ათავისუფლებს სააგენტოს გადაწყვეტილების შესრულების ვალდებულებისგან.

2.8. წესის მე-4 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების თანახმად, სააგენტოს გადაწყვეტილების მის მიერვე განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში პირს დაეკისრება ჯარიმა, რომლის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წინა ფინანსური წლის განმავლობაში პირის წლიური ბრუნვის 2 პროცენტს. ამასთანავე, მოვაჭრისთვის ჯარიმის ოდენობა არ უნდა იყოს 600 ლარზე ნაკლები.

2.9. წესის მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, ჯარიმის ოდენობა გამოითვლება სააგენტოს მიერ ჯარიმის დაკისრების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების წინა ფინანსური წლის განმავლობაში პირის წლიური ბრუნვიდან, ხოლო, თუ პირი, კანონმდებლობით დადგენილი წესით, რეგისტრირებულია სააგენტოს მიერ ჯარიმის დაკისრების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების წელს, შესაბამის ფინანსურ წლად ჩაითვლება ჯარიმის დაკისრების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების წელი და ჯარიმის გამოთვლა განხორციელდება პირის რეგისტრაციიდან სააგენტოს მიერ ჯარიმის დაკისრების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღებამდე პერიოდში მიღებული ბრუნვიდან.

2.10. წესის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი კრიტერიუმები: დარღვევის მასშტაბი, ხასიათი, სიმძიმე, ხანგრძლივობა და სხვა გარემოებები.

3. სამოტივაციო ნაწილი

3.1. ბრძანების მე-3 და მე-4 პუნქტის საფუძველზე, მოვაჭრე ვალდებული იყო ბრძანების ჩაბარებიდან 1 თვის ვადაში გაეტარებინა შესაბამისი ღონისძიებები და აღნიშნულის თაობაზე 1 თვიანი ვადის გასვლიდან 5 სამუშაო დღის განმავლობაში (2024 წლის 26 აგვისტოს ჩათვლით).

3.2. კანონის 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სააგენტოს გადაწყვეტილების მის მიერვე განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში მოვაჭრეს ჯარიმა დაეკისრება. ამ ჯარიმის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვის 2 პროცენტს. ამასთანავე, იგი 600 ლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს.

3.3. წესის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი კრიტერიუმები: დარღვევის მასშტაბი, ხასიათი, სიმძიმე, ხანგრძლივობა და სხვა გარემოებები.

3.4. მოვაჭრის მიერ დარღვევის ჩადენის **მასშტაბის** განსაზღვრისას, სააგენტო ითვალისწინებს დარღვევის გეოგრაფიულ და შინაარსობრივ მასშტაბებს - დარღვევა მოხდა ადგილობრივად (ლოკალურად, მხოლოდ ერთ რეგიონში) თუ ქვეყნის მასშტაბით და იმ მომხმარებელთა რაოდენობას, რომელთა ინტერესებზეც გავლენას ახდენს ან/და შესაძლოა მოახდინოს დარღვევის შედეგებმა (დარღვევა ვრცელდება ძალიან ვიწრო წრეზე თუ ფართო წრეზე). განსახილველ შემთხვევაში, მოვაჭრე კომერციულ საქმიანობას, ახორციელებს დისტანციურად, მისი აპლიკაციის მეშვეობით. აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრე ოპერირებს საქართველოს ზოგიერთ ქალაქში.[1] გაერთიანებულ საქმეებზე C-585/08 და C-144/09, ევროკავშირის მართმსაჯულების სასამართლოს 2010 წლის 7 დეკემბრის გადაწყვეტილების მიხედვით მოვაჭრის კომერციული საქმიანობის გეოგრაფიული არეალის განსასაზღვრად მნიშვნელოვანია დადგინდეს მოვაჭრის განზრახვა, სად გამოხატავს ნებას განახორციელოს კომერციული საქმიანობა, რა არეალს მოიცავს მისი სამიზნე ტერიტორია.[2] გადაწყვეტილების თანახმად, მოვაჭრის მიზნის განსაზღვრისას სხვადასხვა ფაქტორებს შეიძლება მიექცეს ყურადღება, თუმცა საგულისხმოა, რომ უშუალოდ მოვაჭრის მისამართები არ წარმოადგენს კომერციული საქმიანობის გეოგრაფიული არეალის განსაზღვრის აუცილებელ წინაპირობას. გეოგრაფიული არეალის განსასაზღვრად გასათვალისწინებელია, მაგალითად კომერციული საქმიანობისთვის გამოსაყენებელი ენა.[3] ამ შემთხვევაში, ცალსახად დგინდება, რომ მოვაჭრის კომერციული საქმიანობა მოიცავს საქართველოს ტერიტორიის ნაწილს და ამავდროულად მისი კომერციული საქმიანობის ენა არის ქართული.[4]
მართალია, მოვაჭრის სავაჭრო პოლიტიკის სამიზნე აუდიტორია არის ქართველი მომხმარებელი, თუმცა გასათვალისწინებელი გარემოებაა ის, რომ მოვაჭრის მომსახურებით სარგებლობა შეზღუდულია საქართველოს კონკრეტული ქალაქებით. ამავდროულად, მოვაჭრის კანონდარღვევა მიმართულია მხოლოდ იმ მომხმარებლებზე, რომლებიც ერთი მხრივ იმყოფებიან მოვაჭრის ოპერირებად ტერიტორიაზე და მეორე მხრივ უშუალოდ სარგებლობენ მისი აპლიკაციით/მომსახურებით ან აქვთ სურვილი და შესაძლებლობა ისარგებლონ მისი

[1] https://bolt.eu/ka-ge/cities/
[2] ევროკავშირის მართმსაჯულების სასამართლოს 2010 წლის 7 დეკემბრის გადაწყვეტილება გაერთიანებულ საქმეებზე C-585/08 და C-144/09
[3] იქვე.
[4] https://bolt.eu/ka-ge/

აპლიკაციით. ამრიგად, კანონთან შესაბამისი სავაჭრო პოლიტიკის არარსებობა მართლია გავლენას ახდენს საქართველოს ტერიტორიაზე მყოფ პოტენციურ მომხმარებელზეც, თუმცა მათ რაოდენობა შეზღუდულია ზემოაღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით. მასშტაბის შეფასებისას, სააგენტომ მხედველობაში უნდა მიიღოს აღნიშნული გარემოება და დარღვევის **მასშტაბის კოეფიციენტი - L** შეფასდეს -ით.

3.5. მოვაჭრის მიერ დარღვევის **ხასიათის** შეფასებისას, სააგენტო ითვალისწინებს ქმედება განზრახ იქნა ჩადენილი თუ გაუფრთხილებლობით. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-11 მუხლის თანახმად, დარღვევა განზრახ ჩადენილად ჩაითვლება, თუ მის ჩამდენს შეგნებული ჰქონდა თავისი მოქმედების ან უმოქმედობის მართლსაწინააღმდეგო ხასიათი, ითვალისწინებდა მის მავნე შედეგებს და სურდა ისინი ან შეგნებულად უშვებდა მათ. მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში არსებული გარემოებების შეფასებისას, დადგინდა, რომ მოვაჭრის სავაჭრო პოლიტიკა კვლავ არ არის კანონის მოთხოვნებთან თავსებადი. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-11 მუხლი ქმედების განზრახულობის 2 შემთხვევას გამოყოფს: I **როდესაც ქმედების ჩამდენს შეგნებული ჰქონდა თავისი მოქმედების ან უმოქმედობის მართლსაწინააღმდეგო ხასიათი, ითვალისწინებდა მის მავნე შედეგებს და სურდა ისინი**; II **შეგნებულად უშვებდა მათ.** ვინაიდან მოვაჭრის საქმიანობის სფეროს წარმოადგენს სწორედ მომხმარებლებთან ურთიერთობა, პრეზუმირებულია, რომ მან იცის ინფორმაციის მიუწოდებლობის მავნე შედეგები. პრეზუმირებულია ისიც, რომ მისთვის ცნობილია საკუთარი ვალდებულების არსი მომხმარებლების წინაშე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მოვაჭრემ იცის რა მავნე შედეგს წარმოშობს მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიუწოდებლობა და იმგვარი ხელშეკრულების სტანდარტული პირობის ქონა, რომელიც მომხმარებელს უზღუდავს მისთვის მოთხოვნის წაყენების შესაძლებლობას. ამდენად, ფაქტობრივი გარემოებების შეჯერების შედეგად დგინდება, რომ მოვაჭრის მიერ ზემოაღნიშნული ქმედებები განზრახ იქნა ჩადენილი. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ეჭვგარეშეა, რომ მოვაჭრეს შეგნებული ჰქონდა თავისი მოქმედების/უმოქმედობის მართლსაწინააღმდეგო ხასიათი, ითვალისწინებდა მის მავნე შედეგებს და სურდა ისინი ან შეგნებულად უშვებდა მათ. შესაბამისად, ჯარიმის განმსაზღვრელი ფორმულის კრიტერიუმი, **დარღვევის ხასიათი - N** უნდა შეფასდეს წინა წლის წლიური ბრუნვის %-ის ოდენობით.

3.6. მოვაჭრის მიერ ჩადენილი დარღვევის **სიმძიმის** შეფასებისას, სააგენტო ითვალისწინებს შემდეგ კრიტერიუმებს: ა) ინტენსივობას; ბ) დამდგარი ან მოსალოდნელი ზიანის სახეს (ქონებრივი); გ) ზიანის ოდენობას; დ) არიან თუ არა დაზარალებულები მოწყვლადი ჯგუფის წარმომადგენლები; ე) მოვაჭრე მოქმედებდა მოგების მიღების მიზნით თუ საკუთარი საწარმოს რთულ ვითარებაში ჩაგდების თავიდან ასარიდებლად.

განსახილველ შემთხვევაში, მოვაჭრე არღვევს მომხმარებლის ინფორმირების ვალდებულებას, რაც შედეგად იწვევს მომხმარებლის მხრიდან არაინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებას. ამავდროულად მისი სტანდარტული პირობა უზღუდავს მომხმარებელს მოვაჭრის მიმართ მოთხოვნის წაყენების რეალურ შესაძლებლობას. დამატებით, სააგენტო ყურადღებას

გაამახვილებს რამდენიმე მნიშვნელოვან გარემოებაზე, კერძოდ: დამდგარი ან მოსალოდნელი ზიანის სახეზე (ქონებრივი); მოვაჭრის მოქმედების მიზნობრიობაზე.

დამდგარი ან მოსალოდნელი ზიანი სახე (ქონებრივი) - უპირველესად აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის ქმედება წარმოადგენს ინფორმაციის მიუწოდებლობასა და უსამართლო სტანდარტულ პირობას. საქმის შესწავლის ეტაპზე არ გამოკვეთილა რომელიმე მომხმარებელს მიადგა თუ არა აღნიშნული დარღვევებით ზიანი. ამდენად სააგენტო შეაფასებს მოსალოდნელი ზიანის სახეს. სააგენტოს გადაწყვეტილებებში არაერთხელ განიმარტა, რომ მომხმარებლის ინფორმირებულობა წარმოადგენს მომხმარებლის უფლებების დაცვის ფუნდამენტს. ინფორმირებული მომხმარებელი რაციონალური გააზრების საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას, აქვს შესაძლებლობა შეაფასოს მოსალოდნელი შედეგი და ყველა ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით გადაწყვიტოს სურს თუ არა კონკრეტულ პირთან გარიგების დადება, სურს თუ არა იმოქმედოს მოვაჭრის მიერ განსაზღვრული პირობების შესაბამისად და ა.შ. იმ პირობებში, როდესაც მომხმარებელს არ მიეწოდება ინფორმაცია მოვაჭრის ვინაობის, კანონისმიერი გარანტიისა და ხელშეკრულებაზე უპირობოდ უარის თქმის წესების შესახებ და მას შესაძლოა მიადგეს მატერიალური ზიანი.

უპირველესად სააგენტო ყურადღებას გაამახვილებს მოვაჭრის შესახებ ინფორმაციის მიუწოდებლობის ფაქტზე. სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 18 ივლისის N04/640 ბრძანებით დამტკიცებული გადაწყვეტილებით, ფაქტობრივი გარემოებების შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე Bolt ტაქსის მომსახურების გამწევი პირი არის შპს „სმარტლი“. აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის წესებსა და პირობებში დღემდე არ არის აღნიშნული ინფორმაცია ასახული. მოვაჭრის შესახებ ინფორმაციის მიუწოდებლობამ შესაძლოა გამოიწვიოს მომხმარებლისთვის მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზიანის მიყენება. უპირველესად აღსანიშნავია, რომ მომსახურების ხელშეკრულება თავისი არსით არის სულ მცირე 2 სუბიექტიანი გარიგება. „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის“ (შემდგომში - სსკ) 50-ე მუხლის თანახმად, გარიგება არის ცალმხრივი, ორმხრივი ან მრავალმხრივი ნების გამოვლენა, რომელიც მიმართულია სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობის, შეცვლის ან შეწყვეტისაკენ. სსკ-ის 668-ე მუხლის თანახმად, გადაზიდვის ხელშეკრულებით გადამზიდველი ვალდებულია შეთანხმებული საზღაურის გადახდით გადაიტანოს ტვირთი ან გადაიყვანოს მგზავრი დანიშნულების ადგილზე. ცალსახაა, რომ როგორც ზოგადი (სსკ-ის 50-ე მუხლი), ისე სპეციალური (სსკ-ის 668) ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, გარიგების შემადგენელი უპირველესი ელემენტი არის მოქმედი სუბიექტები, ვის აქვს ვის მიმართ ვალდებულება. თუ მხარეებმა არ იციან ერთმანეთის ვინაობა მაშინ, გარიგების არსი დაიკარგება, რადგან ერთი მხრივ ბუნდოვანი ხდება ნების გამოვლენის არსებობა და მეორე მხრივ მას ვერ მოყვება შედეგი (სამართლებრივი ურთიერთობის წარმოშობა, შეცვლა ან შეწყვეტა). კონტრაჰენტის შესახებ ინფორმაციის ქონა განაპირობებს როგორც სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილურობას, ისე გარიგების მონაწილეთა ურთიერთნობას. მხარეთა ვინაობის განდობა განაპირობებს იმასაც, რომ მათ მიერ ნაკისრი სახელშეკრულებო ვალდებულებები ჯეროვნად შესრულდეს, ხელშეკრულების დამრღვევმა მხარემ იცის, რომ მის კონტრაჰენტს შეუძლია სამართლებრივად იდავოს მის წინააღმეგ. ამგვარი ინფორმაციის დამალვა მომხმარებლისთვის იმაზე უფრო დიდი ზიანის მომტანია ვიდრე, თანაბარი შესაძლებლობის მქონე სუბიექტებს შორის დადებული ხელშეკრულებისას იქნებოდა. მომხმარებელს კიდევ უფრო ნაკლები შესაძლებლობა აქვს

მოიძიოს მოვაჭრის შესახებ ინფორმაცია, მისი ცოდნისა თუ შესაძლებლობების გათვალისწინებით. ამგვარი ბუნდოვანება მომხმარებელს სრულად მოვაჭრის კეთილ ნებაზე დამოკიდებულს ხდის. მას ერთმევა შესაძლებლობა მოვაჭრისგან მოითხოვოს ვალდებულების შესრულება ან აღნიშნულის შეუსრულებლობის შემთხვევაში ზიანის ანაზღაურება თუ სხვა. ამგვარი ინფორმაციის მიუწოდებლობა მოვაჭრეს აძლევს შესაძლებლობას დაარღვიოს სახელშეკრულებო თუ კანონისმიერი ვალდებულებები ისე, რომ მას შესაბამისი პასუხისმგებლობა არ დაეკისროს. მოვაჭრის შესახებ ინფორმაციის მიუწოდებლობა ფაქტობრივად მომხმარებელს უუფლებოდ ტოვებს. აღნიშნული ინფორმაციის დამალვამ შესაძლოა გამოიწვიოს მომხმარებლისთვის პირდაპირი ეკონომიკური ზიანი, რაც გამოიხატება თუნდაც ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის შეუძლებლობაში. მოვაჭრის მონაცემების მოსაძიებლად მომხმარებელს უწევს ინფორმაციის მოძიება და დამუშავება (რაც შესაძლოა ასევე ხარჯებთან იყოს დაკავშირებული). ამ ინფორმაციის დამალვას შეუძლია გამოიწვიოს, როგორც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სარგებლის მიღების, ისე ზიანის ანაზღაურების შეუძლებლობა. დამატებით მომხმარებელს შესაძლოა წარმოუშოს ხარჯები, რომელიც მოვაჭრის მონაცემების ცოდნის შემტხვევაში არ წარმოეშობოდა.

კანონისმიერი გარანტიის შესახებ ინფორმაციის გარდა იმისა, რომ მოვაჭრეს აძლევს ხელშეკრულების დარღვევის დაუბრკოლებელ შესაძლებლობას, მომხმარებელს არ ეძლევა შესაძლებლობა სრულფასოვნად იდავოს საკუთარი უფლებების დასაცავად. კანონისმიერი გარანტიის შემოღებით, კანონმდებლობა მომხმარებლის მტკიცების ტვირთს ამსუბუქებს. ამგვარი ინფორმაციის არ ქონის პირობებში, მან შესაძლოა არ იდავოს მოვაჭრის მიერ ვალდებულების დარღვევასთან დაკავშირებით, რადგან მას ექნება განცდა, რომ მტკიცების ტვირთი მას ეკისრება, მაშინ, როდესაც აღნიშნული არის პირიქით. ამასთან დავის დაწყების შემთხვევაშიც, კანონისმიერი გარანტიის შესახებ ინფორმაციის მიუწოდებლობისას, მას მოუწევს მტკიცებულებების შეგროვება, ინფორმაციის მოძიება, რადგან ჩათვლის, რომ მტკიცების პროცესში თავად არის აქტიური მხარე. აღნიშნული კი, ხარჯების გაღებას უკავშირდება. კანონისმიერი გარანტიის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შემთხვევაში მას ექნება სწორი მოლოდინი იმ ხარჯების შესახებ, რომელის საჭიროა დავის საწარმოებლად. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ამგვარი ინფორმაციის დამალვა განაპირობებს ერთი მხრივ, მომხმარებლის მიერ არასაჭირო ხარჯების გაღებას, ხოლო მეორე მხრივ მოვაჭრისგან ზიანის ანაზღაურების არ მოთხოვნას.

დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლება ევროპული და შემდგომ ქართული მომხმარებლის დაცვის სამართლით გათვალისწინებული ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი უფლებაა. დისტანციურად დადებული ხელშეკრულებებისათვის უარყოფის უფლების არსი ვლინდება მომხმარებლის შესაძლებლობაში დარწმუნდეს ნამდვილად სურს თუ არა ხელშეკრულების გაგრძელება. მომხმარებელი კიდევ უფრო სუსტ პოზიციაში იმყოფება, როდესაც ის დისტანციურ ტრანზაქციას ახორციელებს. ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლება სწორედ დისტანციური ვაჭრობისას მომხმარებლის დაცვის მიზნით შეიქმნა და მისი ამოცანა დისტანციური ხელშეკრულების დადებისას მოვაჭრისა და მომხმარებლის პოზიციების დაბალანსებაა.

ყოველგვარი საფუძვლის მითითების გარეშე დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლების განსაკუთრებული მნიშვნელობის მიუხედავად, სამომხმარებლო ურთიერთობებში შესაძლოა დადგეს შემთხვევები, როდესაც მომხმარებლისთვის აღნიშნული უფლების მინიჭება მოვაჭრეს გაუმართლებლად არასახარბიელო მდგომარეობაში ჩააყენებდა. სწორედ ამიტომ, კანონის მე-14 მუხლით ყოველგვარი საფუძვლის მითითების გარეშე ხელშეკრულებაზე უარის თქმასთან დაკავშირებული გამონაკლისებია გათვალისწინებული.

მომსახურების გაწევის დაწყებამდე შესაძლოა მომხმარებელს გამოუჩნდეს გადაუდებელი აუცილებლობა, რამაც საჭირო გახადოს ხელშეკრულებაზე უარის თქმა. იმ პირობებში, როდესაც მას არ მიეწოდება ხელშეკრულებაზე უპირობოდ უარი თქმის შესახებ მას შესაძლოა მიადგეს ზიანი, რაც სხვადასხვა რამეში შეიძლება გამოიხატოს, თუნდაც შემოსავლის მიუღებლობით, მოვაჭრის მომსახურებაში გადახდილი თანხაში თუ სხვა. ამავდროულად, თუკი მოვაჭრის საქმიანობაზე არ ვრცელდება უარის თქმის უფლება, მან აღნიშნულის შესახებ ასევე უნდა განუმარტოს მომხმარებელს, რომ მას არასწორი წარმოდგენა არ შეექმნას და იმ იმედით, რომ მას შეეძლება ხელშეკრულებაზე უარის თქმა გარიგება არ დადოს.

რაც შეეხება ხელშეკრულების ისეთ სტანდარტულ პირობას, რომელიც მომხმარებელს უზღუდავს მოთხოვნას მოვაჭრისადმი, ასევე აყენებს ეკონომიკურ ზიანს მომხმარებელს. როგორც ზემოთ აღნიშნული მოვაჭრის შესახებ ინფორმაციის მიუწოდებლობა ფაქტობრივად ხდის შეუძლებელს მომხმარებელს ჯეროვნად დაეცვა საკუთარი უფლებები, იდენტური ეფექტი აქვს აღნიშნული პირობის არსებობასაც. ამგვარი პირობის გაცნობის შემთხვევაში მომხმარებელს შესაძლოა არც კი გაუჩნდეს სურვილი დაიცვას საკუთარი დარღვეული უფლებები და ედავოს მოვაჭრეს. მან შესაძლოა დავა დაიწყოს სულ სხვა პირთან მიმართებით, რომელსაც პირდაპირი ვალდებულება მის წინაშე არ უკისრია, შესაბამისად ის გაიღებს ხარჯებს, რომელიც არაგონივრული იქნება. მომხმარებლმა ერთი მხრივ შესაძლოა მოვაჭრის მიმართ არსებული მისი უფლებები არ გამოიყენოს (არა ნებელობით, არამედ ხელშეკრულების პირობიდან გამომდიანრე არასწორი წარმოდგენით), ხოლო მეორე მხრივ გაიღოს ხარჯები და იდავოს იმ პირის მიმართ, რომელთანაც მას უშუალო სახელშეკრულებო ურთიერთობა არ ქონია.

მოვაჭრის ქმედების მიზნობრიობა - მოცემულ ეტაპზე შესაფასებელია, მოვაჭრის ქმედების მიზანი. სააგენტოს გადაწყვეტილებით დადგენილი გარემოებებით დგინდება, რომ მოვაჭრე მომხმარებელს არ აწვდის კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას და მეორე მხრივ ხელშეკრულების პირობით ართმევს მისთვის ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის შესახებძლებლობას. საქმის შესწავლის ეტაპზე არ გამოვლენილა და არც მოვაჭრეს მოუწოდებია ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ მისი ქმედებას განაპირობებდა საწარმოს რთული ვითარებიდან გამომდიანრე. ამავდროულად თავად ქმედებათა ბუნება გამორიცხავს აღნიშნული მიზნის არსებობას. ერთი მხრივ მოვაჭრეს არ მიუთითებია, რაიმე ობიექტური გარემოების არსებობაზე, ხოლო მეორე მხრივ საპირწონეს არც ფაქტობრივი გარემოებები ადასტურებს.
ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, დარღვევის **სიმძიმის კოეფიციენტი** - **M**, უნდა შეფასდეს **ით.**

3.7. მოვაჭრის მიერ დარღვევის ჩადენის **ხანგრძლივობის** დადგენისას, სააგენტო ითვალისწინებს რამდენ ხანს გრძელდებოდა კანონსაწინააღმდეგო მოქმედება (ან უმოქმედობა). ვინაიდან მოვაჭრის ქმედებები სააგენტოს მიერ კანონდარღვევად მიჩნეულ იქნა სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 18 ივლისის N04/640 ბრძანებით (რომელიც მოვაჭრეს ჩაბარდა 2024 წლის 19 ივლისს) მის მიერ კანონის შეუსაბამო ქმედებები ხორციელდება სულ მცირე 2024 წლის 19 ივლისიდან დღემდე. მოვაჭრის მიერ საქმის შესწავლის არცერთ ეტაპზე, ამასთან დარღვევის დადასტურების შემდეგაც არ იქნა მოწოდებული ინფორმაცია, კანონმდებლობით აკრძალული კომერციული საქმიანობის შეწყვეტის თაობაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დარღვევის **ხანგრძლივობის კრიტერიუმი - T** უნდა შეფასდეს წინა წლის წლიური ბრუნვის ½-ით.

3.8. მოვაჭრის მიერ კანონის **დარღვევის ფაქტების სხვა გარემოებების** შეფასებისას, ითვალისწინებს შემდეგ კრიტერიუმებს: ა) მოვაჭრემ სცადა თუ არა სამართალდარღვევის მავნე შედეგების აცილება, ზარალის ნებაყოფლობით ანაზღაურება ან მიყენებული ზიანის გამოსწორება; ბ) მოვაჭრემ მიიღო თუ არა ზომები დარღვევის გამოსწორების მიზნით; გ) საქმის შესწავლის დროს სააგენტოსთან თანამშრომლობა; დ) მოვაჭრის მიერ დარღვევის ჩადენის მრავალჯერადობა.

საქმის მასალების შესწავლით დადგინდა, რომ მოვაჭრემ გამოავლინა პასუხისმგებლობა და გადაწყვეტილების მიღების შემდგომ პერიოდში კონსტრუქციულად თანამშრომლობდა სააგენტოსთან, რაც გამოიხატა სავაჭრო პოლიტიკის გამოსასწორებლად და კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად მუდმივი კომუნიკაციის წარმართვაში. ამასთან, მოვაჭრის მხრიდან ადგილი არ ჰქონია დარღვევის განმეორებით ან მრავალჯერად ჩადენას, მის მიმართ პირველად დადასტურდა კანონის დარღვევის ფაქტი აღნიშნული ქმედებისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ საბოლოო მტკიცებულებების წარმოუდგენლობის გამო სახეზეა გადაწყვეტილების შეუსრულებლობა, მოვაჭრის მხრიდან გამოვლენილი თანამშრომლობის მზაობა და დარღვევის ერთჯერადი ხასიათი წარმოადგენს შემამსუბუქებელ გარემოებას. შესაბამისად, მოვაჭრის ფინანსური მდგომარეობისა და დარღვევის ფაქტის სხვა გარემოებების გათვალისწინებით, **კოეფიციენტი A** უნდა შეფასდეს · -ის შესაბამისად (ჯარიმის შემამცირებელი კომპონენტი).

3.9. აღსანიშნავია, რომ წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვა შეადგენს **ლარს.** ამასთან, კანონის 34-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სააგენტოს გადაწყვეტილების მის მიერვე განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების შემთხვევაში მოვაჭრეს ჯარიმა დაეკისრება. ამ ჯარიმის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვის 2 პროცენტს. ამასთანავე, იგი 600 ლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს. შესაბამისად, ხელმძღვანელობს რა სააგენტო „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის დარღვევის გამო მოვაჭრისთვის დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის წესით დადგენილი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის ფორმულით **B = N + T + L + M ± A**, სააგენტოს მიერ

მოვაჭრისათვის დაკისრებული ჯარიმა განისაზღვრა ' %-ის ოდენობით. **N(%) + T(%) + L(%) + M(%) - A(%)=B %)**

3.10. იმის გათვალისწინებით, რომ ჯარიმის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მოვაჭრის წლიური ბრუნვის 2 პროცენტს და ამასთანავე, იგი 600 ლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს, ხოლო ლარის არის 59 871 ლარი და 56 თეთრი, შესაბამისად, **შპს „სმარტლისთვის" (ს/ნ 402026491)** სააგენტოს გადაწყვეტილების მის მიერვე განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობისათვის დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობა უნდა განისაზღვროს 59 871 ლარისა და 56 თეთრის ოდენობით.

4. სარეზოლუციო ნაწილი

„კონკურენციის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-17[1] მუხლის მე-4 პუნქტის, მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტის, „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ" საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის მე-5 პუნქტის, 34-ე მუხლის პირველი, მე-3, მე-5, მე-6, მე-7 პუნქტების, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2022 წლის 29 სექტემბრის №45 ბრძანებით დამტკიცებული „საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის" მე-18 მუხლის მე-3, მე-4 და მე-6 პუნქტების, მე-19 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების, საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის 2024 წლის 30 სექტემბრის №04/945 ბრძანებით დამტკიცებული „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ" საქართველოს კანონისა და „ელექტრონული კომერციის შესახებ" საქართველოს კანონის დარღვევის გამო დასაკისრებელი ჯარიმის ოდენობის განსაზღვრის წესის მე-3, მე-4, მე-5, მე-7 და მე-8 მუხლების შესაბამისად,

ვბრძანებ:

1. დადასტურდეს **შპს „სმარტლის" (ს/ნ 402026491)** მიერ „სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის **2023 წლის 20 ოქტომბრის №04/736** ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების დამტკიცების შესახებ" სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის **2024 წლის 18 ივლისის N 04/640** ბრძანების განსაზღვრულ ვადაში შეუსრულებლობა.
2. შპს „სმარტლის" (ს/ნ 402026491) დაეკისროს ჯარიმა 59 871 ლარისა და 56 თეთრის ოდენობით.
3. მოვაჭრე ვალდებულია, ჯარიმა გადაიხადოს ამ ბრძანების კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით გაცნობიდან 1 თვის ვადაში.
4. ჯარიმა გადაიხდება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში.
5. ჯარიმის დაკისრება **შპს „სმარტლის" (ს/ნ 402026491)** არ ათავისუფლებს „სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის **2023 წლის 20 ოქტომბრის №04/736** ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების დამტკიცების შესახებ" სსიპ - საქართველოს

კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის **2024 წლის 18 ივლისის N 04/640** ბრძანების შესრულების ვალდებულებისგან.

6. ბრძანება გაეგზავნოს შპს „სმარტლის“ (ს/ნ 402026491).
7. ბრძანება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
8. ამ ბრძანების გასაჩივრება შესაძლებელია მისი კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით გაცნობიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მისამართი: ქალაქი თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი №64).
9. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.

ირაკლი ლექვინაძე

თავმჯდომარე